

paa det og henviste særlig til det daarlige Levned, der førtes paa adskillige af vore Herregaarde. Men dersom det ærede Medlem kendte de Folk, der tjene paa Herregaardene, vilde han gøre den Erfaring, at for en stor Del komme de fra Byerne. Hver Gang der er Skiftetid, ser man Herregaardenes Agenter inde ved Fæstekontorerne i Byerne for at hverve Tyende til Gaarden, og det faa de hovedsagelig eller i mange Tilfælde fra Byerne. Jeg tror ikke, at Landboerne bør stemples som dem, der særlig rekrutere de raa Personer, der tjene paa Herregaardene. I saa Henseende kunne By og Land være lige daarligt stillede.

Men tror nu det ærede Medlem for fuldt Alvor, at naar man forhøjer Statsbidraget til Aftenskoleundervisningen, vil det give en gennemgribende Forandring med Hensyn til dem, der tjene paa Herregaardene, at Lærerne, naar de faa mere at holde Aftenskole for, saa faa Rekruttilgang til den fra Herregaardene? Jeg tror det virkelig ikke. Saa naiv er jeg ikke, saa ukendt med Forholdene paa Landet heller ikke, at jeg skulde tro, at det vilde have den allertjerneste Indflydelse paa, om man gennem Aftenskolen fik Tag i de Mennesker, der tjene paa Herregaardene. Man maa jo huske paa, at Aftenskoleundervisningen drives i Frihed, der er hverken fra det ærede Medlems Side eller fra nogen Side overhovedet tænkt paa ved Tvang at gennemføre en Aftenskoleundervisning hverken i By eller paa Land. Det er en frivillig Sag, om Læreren vil meddele en saadan Undervisning, ligesom det er en frivillig Sag, om den konfirmerede Ungdom vil søge den. Og saa kan jeg heller ikke se, hvad Betydning det skulde have, om man forhøjede Statsbidraget.

Jeg sætter lige saa megen Pris som det ærede Medlem paa denne Undervisning, der kan faa og har haft i mange Egne en overordentlig gavnlig Indflydelse paa den konfirmerede Ungdom. Men det afhænger ikke af Pengene, men af de Personer, der lede den. I de Kommuner, hvor man har Lærere, der interessere sig for den konfirmerede Ungdom og nødig ville slippe Forbindelsen med den, naar den gaar ud af Skolen, og som endelig forstaa, hvorledes man skal undervise de Mennesker, der frivillig møde, der kan Aftenskolen faa stor Indflydelse paa Ungdommen, men der er mange Lærere, som ere ret flinke Børnelærere, men som ikke have, jeg havde nær sagt, mindste

Begreb om at undervise de unge Mennesker, ikke have Evnen til at gøre Undervisningen interessant for dem, og det maa den være, naar den frivillig skal knytte disse unge Mennesker til sig. Hvor det skorter paa Personligheden, kommer det ogsaa til at skorte paa Aftenskolen, i alt Fald bliver denne Virksomhed ganske underordnet.

Men det synes jo nu, som om det ærede Medlem for Københavns Amts 2den Valgkreds mener, at naar vi først have Pengene, faa vi nok Lærerne, og naar vi have Lærerne, faa vi ogsaa nok Eleverne. Men jeg tror ikke, det er Pengene, der her gøre Udslaget. Jeg tror, vi ere inde paa en god Vej, idet Staten støtter denne Bevægelse med et lige saa stort Bidrag, som der ydes fra Kommunernes Side, baade fra Skolefondens og fra Sognekommunernes Side. Den Vej bør vi følge indtil videre. Og det er mig heller ikke bekendt, at der foreligger Andragender, hverken fra Danmarks Lærereforening eller fra Frikoleforeningen eller fra Skoleraadene eller fra Sogneraadene Side, om at forøge Tilskuddet hertil. Jeg har nok hørt, at nogle Købstadlærere have sat sig i Bevægelse for at faa Aftenskoleundervisningen fremmet. Det er meget prisværdigt af Lærerne; men det forekommer mig, at Købstadlærerne bør gaa samme Vej som Landsbylærerne. De bør sætte Aftenskolen i Bevægelse, og lad os saa se, hvorledes den former sig. Derefter kunne de saa faa den Støtte, der nu ydes til Landsbylærerne. Jeg mener derfor ikke, der er nogen Anledning til at forhøje Statsbidraget til Aftenskolen. Det forekommer mig, at de Beløb, der staa til Raadighed i Øjeblikket, ere fuldt tilfredsstillende, og skulde de vise sig utilfredsstillende, saa har jeg den Tillid baade til Regeringen og Rigsdagen, at de ville være villige til at forhøje disse Summer. Det er mig derfor ikke ganske klart, hvorfor det ærede Medlem og hans Venner blive ved Aar efter Aar at fremsætte disse Forslag. Om det skal være, for at man kan agitere blandt Lærerne dermed, skal jeg lade staa hen. Jeg holder mig til det Forslag, der foreligger, og det kan jeg ikke give min Tilslutning.

Med Hensyn til Spørgsmaalet om Husholdningskonsulenten vil jeg slutte mig til de Udtalelser, der ere faldne herom, at vi maa have en anden Ordning paa dette Felt. Jeg tror, at selv den højtærede Minister vil have gjort den Erfaring, at der er Oprør i Lejren, og at det